

O-SS 058

การประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ครั้งที่ 6

The 6th STOU National Research Conference

ผลการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาการตระหนักรู้ในภาวะด้านอาชีพของ
นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนภูเก็ตวิทยาลัย จังหวัดภูเก็ต

The Effects of Using a Guidance Activities Package to Improve Awareness in Career Maturity
of Phuketwittayalai School Mathayom Suksa 3 Students in Phuket Province

กาญจน์ภัส เกตุโรจน์ (Kanjapat Ketrote)¹ ลัดดาวรรณ ณ ระนอง (Laddawan Na Ranong)²

นิรนาท แสนสา (Niranart Sansa)³

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) เปรียบเทียบการตระหนักรู้ในภาวะด้านอาชีพ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 กลุ่มทดลอง ก่อนและหลังการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนว และ 2) เปรียบเทียบการตระหนักรู้ในภาวะด้านอาชีพ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 กลุ่มทดลอง หลังการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวกับระยะติดตามผล กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนภูเก็ตวิทยาลัย จังหวัดภูเก็ต ในปีการศึกษา 2558 จำนวน 30 คน ได้มาโดยการสุ่มอย่างง่าย โดยเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ 1) แบบวัดการตระหนักรู้ในภาวะด้านอาชีพ มีค่าความเที่ยง เท่ากับ .91 และ 2) ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาการตระหนักรู้ในภาวะด้านอาชีพ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบค่าที ผลการวิจัยปรากฏว่า 1) หลังการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาการตระหนักรู้ในภาวะด้านอาชีพ นักเรียน มีคะแนนเฉลี่ยการตระหนักรู้ในภาวะด้านอาชีพเพิ่มขึ้นกว่าก่อนการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนว อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และ 2) นักเรียนกลุ่มทดลองมีการตระหนักรู้ในภาวะด้านอาชีพหลังการทดลองกับระยะติดตามผล ไม่แตกต่างกัน

คำสำคัญ ชุดกิจกรรมแนะแนว การตระหนักรู้ ภาวะด้านอาชีพ มัธยมศึกษา

¹นักศึกษาระดับปริญญาโท แผนกวิชาการแนะแนวและการปรึกษาเชิงจิตวิทยา สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช teddypooa@gmail.com

²รองศาสตราจารย์ ดร.ประจำสาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

³ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ประจำสาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

การประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ครั้งที่ 6

The 6th STOU National Research Conference

Abstract

The purposes of this research were 1) to compare the awareness of career maturity of the experimental group of Mathayom Suksa III students before and after using a guidance activities package and 2) to compare the maturity of career awareness. The experimental group of Mathayom Suksa III students after the treatment and during the follow up period. The research sample consisted of 30 Mathayom Suksa III students at Phuket Wittayalai School in Phuket province in the year 2015, obtained by sample random sampling. The employed research instruments were 1) Measure the maturity of career awareness, with reliability coefficient of .91. And 2) a guidance activities package to develop awareness of career maturity. Statistics used for data analysis were the percentage, mean, standard deviation, and t-test. The research findings revealed that 1) after using the guidance activities package to improve awareness of career maturity of the experimental group of Mathayom Suksa III students had significantly increased their level of average maturity of career awareness at the .01 level; and 2) The experimental group awareness in career maturity after the treatment and the follow up were not different.

Keywords: Guidance activities package, Maturity, Awareness, Career, Mathayom Suksa

การประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ครั้งที่ 6

The 6th STOU National Research Conference

บทนำ

ปัจจุบันประเทศไทยเกิดปัญหาการว่างงานการเข้าทำงานไม่ตรงตามความสามารถ และขาดแรงงานที่ประสบการณเพิ่มมากขึ้น เนื่องจากประชากรในวัยเรียนขาดการตระหนักรู้ในภาวะด้านอาชีพ จึงส่งผลให้วางแผนการเรียนผิดพลาดและไม่สามารถเข้าสู่อาชีพที่เหมาะสมกับตนเองได้ ทั้งนี้ผู้รับผิดชอบในการจัดการศึกษาจึงต้องให้ความสำคัญกับการแก้ไขปัญหาดังกล่าว ในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 หมวด 4 มาตรา 24 กล่าวว่า การจัดกระบวนการเรียนรู้ให้สถานศึกษาและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการจัดเนื้อหาสาระและกิจกรรมให้สอดคล้องกับความสนใจและความถนัดของผู้เรียน โดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล (วิไล ตั้งจิตสมคิด, 2554: 92-93) ดังนั้นการจัดการศึกษาเพื่อให้นักเรียนมีตระหนักรู้ในภาวะด้านอาชีพของตนเองมีความสำคัญเป็นอย่างยิ่งโดยเฉพาะนักเรียนในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ซึ่งเป็นช่วงชั้นที่จะต้องวางแผนการศึกษาต่อทั้งในส่วนของสายสามัญและสายอาชีพให้สอดคล้องกับอาชีพที่เหมาะสมกับตนเองในอนาคต และหากบุคคลใดมีความตระหนักรู้ในภาวะด้านอาชีพก็จะส่งผลให้บุคคลนั้นสามารถวางแผนและตัดสินใจเลือกอาชีพที่เหมาะสมกับตัวเองในอนาคตได้เป็นอย่างดี เพื่อความสุขในการประกอบอาชีพและประเทศได้พัฒนาไปในทางที่ถูกต้องเหมาะสม

การตระหนักรู้ เป็นการที่บุคคลได้สำรวจ หรือตรวจสอบภายในตนเองในด้านต่างๆ จากที่ได้รับประสบการณ์ทางสังคม วัฒนธรรม และสิ่งแวดล้อมความเป็นอยู่เพื่อที่จะเข้าใจตนเองมากยิ่งขึ้นหรือเพื่อให้รู้จักตนเองอย่างแท้จริง ทั้งนี้การที่บุคคลเกิดการตระหนักรู้ในตนเองเกี่ยวกับเอกลักษณ์ หรือคุณลักษณะในสิ่งที่ตนเป็นอยู่ จะส่งผลให้บุคคลรู้จักและเข้าใจความคิด ความรู้สึก อารมณ์ และพฤติกรรมของตนเอง มีสติรู้คิด ซึ่งจะเป็นแนวทางในการพัฒนาและปรับปรุงตนเอง สามารถตอบสนองความต้องการที่แท้จริงของตนเองได้ทำให้ชีวิตมีทิศทางหรือสามารถตัดสินใจเลือกแนวทางชีวิตที่เหมาะสมกับตนเองได้และค้นพบตัวตนที่แท้จริงของตนเอง

ภาวะด้านอาชีพ คือการที่บุคคลมีความสามารถในการคิดวิเคราะห์ตนเองอย่างรอบด้าน ทั้งความรู้ ความสามารถ ความสนใจ บุคลิกภาพค่านิยมและทักษะของตนในด้านอาชีพ ในขณะที่บุคคลนั้นก็มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับอาชีพต่างๆ และพร้อมสำหรับการเลือกอาชีพ ทั้งนี้ลักษณะบุคคลที่มีภาวะทางอาชีพนั้นจะต้องมีความเข้าใจตนเอง รู้จักตนเองเป็นอย่างดี มีอิสระในการตัดสินใจเลือกงาน ศึกษาค้นคว้าหาข้อมูลเกี่ยวกับอาชีพอยู่ตลอดเวลาที่มีจุดมุ่งหมายที่แน่นอน

การใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวมีความเหมาะสมสำหรับการพัฒนาภาวะด้านอาชีพ เนื่องจากชุดกิจกรรมแนะแนวเป็นเครื่องมือทางการแนะแนวที่ประกอบด้วย กิจกรรมหลายๆ กิจกรรมที่นำมารวมกันอย่างเป็นระบบตามเป้าหมายและขอบข่ายของการแนะแนวอย่างเป็นระบบเพื่อการป้องกัน แก้ไข และพัฒนานักเรียน ให้รู้จักตนเองสามารถคิด ตัดสินใจ กำหนดเป้าหมาย วางแผนชีวิตทั้งด้านการเรียน และอาชีพได้อย่างเหมาะสม ซึ่งลักษณะของกิจกรรมแนะแนวนั้นจัดให้ครอบคลุมทุกกลุ่มเป้าหมาย เพื่อป้องกันแก้ปัญหา พัฒนาในทุก ๆ ด้าน โดยยึดผู้รับบริการเป็นสำคัญ และต้องคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคลด้วย (สุภาวดี ทัศนี, 2556: 53) จากที่กล่าวมาจะเห็นได้ว่าการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเหมาะสมสำหรับการใช้เพื่อพัฒนาการตระหนักรู้ในภาวะด้านอาชีพ

โดยเหตุผลข้างต้นผู้วิจัยซึ่งเป็นครูผู้สอนวิชาแนะแนว ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ซึ่งได้เห็นปัญหาที่เกิดขึ้นกับนักเรียนในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 คือ นักเรียนเลือกศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้นไม่ตรงตามบุคลิกภาพความ

การประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ครั้งที่ 6

The 6th STOU National Research Conference

(Reflecting) ขั้นสรุปสาระสู่ชีวิต (Generalizing) ขั้นคิดและนำไปปฏิบัติ (Applying) การเก็บรวบรวมข้อมูล ในระยะก่อนการทดลอง คัดเลือกนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนภูเก็ตวิทยาลัย โดยการสุ่มอย่างง่าย โดยใช้ห้องเรียนเป็นหน่วยการสุ่มเป็นกลุ่มทดลอง จำนวน 30 คน ผู้วิจัยได้อธิบายรายละเอียดในการทำกิจกรรม และให้นักเรียนกลุ่มทดลอง ทำแบบวัดการตระหนักรู้ในภาวะด้านอาชีพ ระหว่างการทดลอง ดำเนินการทดลองโดยการให้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาการตระหนักรู้ในภาวะด้านอาชีพ จำนวน 13 ครั้ง 13 กิจกรรม ครั้งละ 50 นาที เป็นระยะเวลา 5 สัปดาห์ ให้กับกลุ่มทดลอง หลังการทดลองผู้วิจัยได้ให้นักเรียนกลุ่มทดลอง ทำแบบวัดการตระหนักรู้ในภาวะด้านอาชีพ ซึ่งเป็นแบบวัด ชุดเดียวกันกับที่นักเรียนทำก่อนทดลอง จากนั้นนำแบบวัดมาตรวจให้คะแนน โดยวัดหลังจากการทดลองได้สิ้นสุดลง 1 สัปดาห์ และในระยะติดตามผลวัดหลังจากการทดลองได้สิ้นสุดลง 3 สัปดาห์ ในการวิเคราะห์ข้อมูลดำเนินการ ดังนี้ (1) เปรียบเทียบการตระหนักรู้ในภาวะด้านอาชีพ กลุ่มทดลองก่อนและหลังการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนว เพื่อพัฒนาการตระหนักรู้ในภาวะด้านอาชีพ โดยการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนว และ (2) เปรียบเทียบการตระหนักรู้ในภาวะด้านอาชีพ กลุ่มทดลองหลังการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาการตระหนักรู้ในภาวะด้านอาชีพ โดยการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนว และระยะติดตามผล การวิเคราะห์ข้อมูลครั้งนี้ผู้วิจัยได้นำคะแนนการตระหนักรู้ ในภาวะด้านอาชีพ กลุ่มทดลองที่ได้รับการแนะแนวเพื่อพัฒนาการตระหนักรู้ในภาวะด้านอาชีพ โดยการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนว ก่อนการทดลอง หลังการทดลอง และระยะติดตามผล มาเปรียบเทียบโดยใช้การทดสอบค่าที่ t -test (Dependent)

ผลการวิจัย

จากการศึกษา “ผลการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาการตระหนักรู้ในภาวะด้านอาชีพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนภูเก็ตวิทยาลัย จังหวัดภูเก็ต” สรุปผลการวิจัย ดังนี้

1. ภายหลังการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาการตระหนักรู้ในภาวะด้านอาชีพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 แล้วนักเรียนมีคะแนนเฉลี่ยการตระหนักรู้ในภาวะด้านอาชีพเพิ่มขึ้น อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

2. ในระยะติดตามผล นักเรียนกลุ่มทดลองมีการตระหนักรู้ในภาวะด้านอาชีพแตกต่างจากระยะหลังการทดลองอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติคือ นักเรียนกลุ่มทดลองมีการตระหนักรู้ในภาวะด้านอาชีพหลังการทดลองกับระยะติดตามผล ไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 1 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยคะแนนแบบวัดการตระหนักรู้ในภาวะด้านอาชีพก่อนและหลังการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาการตระหนักรู้ในภาวะด้านอาชีพ ในกลุ่มทดลอง

กลุ่มทดลอง	n	$\bar{X}$	$S.D.$	t	sig
ก่อนการทดลอง	30	123.20	11.74	8.56	.00**
หลังการทดลอง	30	146.40	11.05		

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

การประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ครั้งที่ 6

The 6th STOU National Research Conference

จากตารางที่ 1 พบว่าภายหลังการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาการตระหนักรู้ในภาวะด้านอาชีพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนภูเก็ตวิทยาลัย นักเรียนมีคะแนนเฉลี่ยการตระหนักรู้ในภาวะด้านอาชีพ เพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ตารางที่ 2 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยคะแนนแบบวัดการตระหนักรู้ในภาวะด้านอาชีพของนักเรียนกลุ่มทดลอง หลังการใช้ชุดกิจกรรมและระยะติดตามผล

กลุ่มทดลอง	<i>n</i>	$\bar{X}$	<i>S. D.</i>	<i>t</i>	<i>sig</i>
หลังการทดลอง	30	146.40	11.05	1.26	.02
ระยะติดตามผล	30	145.37	10.73		

จากตารางที่ 2 พบว่าในระยะติดตามผล กลุ่มทดลองมีการตระหนักรู้ในภาวะด้านอาชีพ ระยะหลังการทดลองกับระยะติดตามผล ไม่แตกต่างกัน

อภิปรายผล

จากการวิจัยเรื่อง ผลการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาการตระหนักรู้ในภาวะด้านอาชีพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนภูเก็ตวิทยาลัย จังหวัดภูเก็ต ภาคการศึกษาที่ 2 ปีการศึกษา 2558 ผู้วิจัยสามารถอภิปรายผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์การวิจัย และสมมติฐานการวิจัย ดังนี้

1. ภายหลังการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาการตระหนักรู้ในภาวะด้านอาชีพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 แล้วนักเรียนมีคะแนนเฉลี่ยการตระหนักรู้ในภาวะด้านอาชีพเพิ่มขึ้น อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

อภิปรายได้ว่า ภายหลังการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาการตระหนักรู้ในภาวะด้านอาชีพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 แล้วนักเรียนมีคะแนนเฉลี่ยการตระหนักรู้ในภาวะด้านอาชีพเพิ่มขึ้น อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งตรงกับสมมติฐาน ข้อที่ 1 อันเนื่องมาจาก การใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาการตระหนักรู้ในภาวะด้านอาชีพที่สร้างขึ้นอย่างมีคุณภาพ มีความเหมาะสมกับช่วงวัยของนักเรียนและชุดกิจกรรมส่งเสริมให้เกิดการเรียนรู้ไปสู่เป้าหมายที่วางไว้ ซึ่งชุดกิจกรรมแนะแนวที่สร้างขึ้นนั้น ประกอบด้วย ชุดกิจกรรมทั้งหมด 13 กิจกรรม ใช้เวลากิจกรรมละ 50 นาที โดยแยกกิจกรรม ออกเป็น 3 ส่วน คือ ส่วนแรกจะเน้นให้นักเรียนเกิดการตระหนักรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับความสำคัญของอาชีพและการตระหนักรู้ในภาวะด้านอาชีพ ส่วนที่ 2 เน้นให้ความสำคัญกับปัจจัยที่ส่งเสริมให้เกิดการตระหนักรู้ในภาวะด้านอาชีพ ประกอบด้วย 4 ด้าน คือ ด้านบุคลิกภาพ ด้านความสนใจ ด้านค่านิยม และด้านทักษะ ในส่วนสุดท้าย คือ ส่วนสรุปผลจากการใช้ชุดกิจกรรมทั้งหมดเพื่อให้นักเรียนได้สรุปผลการตระหนักรู้ในภาวะด้านอาชีพของตนเอง โดยชุดกิจกรรมที่สร้างขึ้นมีสื่อกิจกรรมที่หลากหลายทั้งในรูปแบบของเกม การอภิปราย การแสดงบทบาทสมมติ การใช้บัตรคำ การใช้กรณีศึกษา การใช้กิจกรรมกลุ่ม ใบบาง ใบความรู้ เป็นต้น นอกจากนั้นปัจจัยที่มีส่วนทำให้ชุดกิจกรรมที่สร้างขึ้นมีความน่าสนใจ

การประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ครั้งที่ 6

The 6th STOU National Research Conference

และส่งผลให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้และนำไปสู่การตระหนักรู้ในภาวะด้านอาชีพ คือ การจัดกิจกรรมโดยใช้แนวคิดจากทฤษฎีการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมที่เน้นการเรียนรู้เชิงประสบการณ์และการเรียนรู้ด้วยกระบวนการกลุ่ม โดย ลัคเนอร์ และแนดเลอร์ (Luckner and Nudler, 1997: 4 cited by Kottman, Ashby and DeGraaf, 2001 :13 , อ้างถึงใน สมร ทองดี และปราณี รามสูตร, 2555:48) ซึ่งได้อธิบายขั้นตอนกิจกรรมนั้น ประกอบด้วย 4 ขั้นตอนเป็นวงจรการเรียนรู้ (Four Phases of the Learning Cycle) คือ “แลกเปลี่ยนประสบการณ์ สะท้อนกลับการเรียนรู้ สรุปสาระสู่ชีวิต คิดและนำไปปฏิบัติ” ซึ่งการจัดกิจกรรมในรูปแบบดังกล่าว เป็นการส่งเสริมให้นักเรียนได้มีการเรียนรู้เชิงประสบการณ์ สามารถสะท้อนกลับสิ่งที่ได้เรียนรู้ นำสาระทั้งหมดมาประยุกต์ใช้กับตนเองและสามารถนำสิ่งที่เรียนไปปฏิบัติได้จริงเพื่อให้เกิดประโยชน์กับตนเองและส่งเสริมให้นักเรียนได้ย่นคิดเกี่ยวกับภาวะด้านอาชีพของตนเองซึ่งจะนำมาสู่การตระหนักรู้ในภาวะด้านอาชีพหลังการทดลองสูงกว่าก่อนการทดลองใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาการตระหนักรู้ในภาวะด้านอาชีพจะเห็นได้ว่าชุดกิจกรรมแนะแนวที่สร้างขึ้นสามารถพัฒนาการตระหนักรู้ในภาวะด้านอาชีพให้กับนักเรียนได้ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ อุมารพร สงสุวรรณ (2551: ง) โดยศึกษาเรื่อง ผลของชุดกิจกรรมแนะแนวที่มีต่อความมีวินัยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนจิตรลดา มีผลการวิจัยที่สอดคล้องกัน คือ นักเรียนกลุ่มทดลองมีคะแนนเฉลี่ยของความมีวินัยในตนเองสูงกว่าก่อนทดลอง อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01 และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ ชัญญา บุญรักษ์ (2556: ง) ได้ศึกษา ผลการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อเสริมสร้างจิตสำนึกและความรับผิดชอบต่อการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนพรตพิทยพยัต กรุงเทพมหานคร ซึ่งผลการวิจัยปรากฏว่า หลังการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อเสริมสร้างจิตสำนึกและความรับผิดชอบต่อการเรียน นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ของโรงเรียนพรตพิทยพยัต ที่อยู่ในกลุ่มทดลองมีจิตสำนึกและความรับผิดชอบต่อการเรียนสูงกว่าก่อนการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนว อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และงานวิจัยของ สุพัตรา เขียวหวาน (2556: ง) ได้ศึกษาผลของการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาทักษะการรู้สารสนเทศ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนเขมาภิรตาราม จังหวัดนนทบุรี ซึ่งมีผลการวิจัยภายหลังการทดลองนักเรียนกลุ่มทดลองที่ใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวมีทักษะการรู้สารสนเทศ สูงกว่าก่อนการทดลอง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ ยุพิน พุ่มหิรัญ (2550: ง) ได้ศึกษาผลการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวต่อการควบคุมตนเอง ในพฤติกรรมติดเกมคอมพิวเตอร์ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนรัตนโกสินทร์สมโภชบางขุนเทียน กรุงเทพมหานคร ผลการวิจัยปรากฏว่า ภายหลังการทดลองนักเรียนกลุ่มทดลองมีคะแนนการควบคุมตนเองในพฤติกรรมติดเกมคอมพิวเตอร์เพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และมีความสอดคล้องกับงานวิจัยด้านอาชีพของ กุลวดี โสธรจิตต์ (2555: ง) ได้ศึกษา ผลของการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อส่งเสริมเจตคติที่ดีต่ออาชีพอิสระของวัยรุ่นสถานสงเคราะห์เด็กหญิง บ้านราชวิถี กรุงเทพมหานคร ซึ่งผลการวิจัยพบว่า ภายหลังการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อส่งเสริมเจตคติที่ดีต่ออาชีพอิสระของวัยรุ่นกลุ่มทดลองมีคะแนนเจตคติที่สูงขึ้นกว่าก่อนใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อส่งเสริมเจตคติที่ดีต่ออาชีพอิสระอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เช่นเดียวกับ วรณิศา ปลอดโปร่ง (2555: ง) ได้ศึกษาผลการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาการตระหนักรู้ในตนเองในการเลือกแผนการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ปทุมวัน มีผลการวิจัยที่สอดคล้องกันคือ ภายหลังการทดลองนักเรียนที่ได้รับชุดกิจกรรมแนะแนวมีการตระหนักรู้ในตนเองในการเลือกแผนการเรียนสูงขึ้นกว่าระยะก่อนการทดลอง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

การประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ครั้งที่ 6

The 6th STOU National Research Conference

จากผลการศึกษางานวิจัยดังกล่าว แสดงให้เห็นว่าการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวในการพัฒนาผู้เรียนในด้านต่างๆ ก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมที่คาดหวังให้ดีขึ้นได้ เช่นเดียวกับงานวิจัยในครั้งนี้พบว่ากลุ่มทดลองที่ใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาการตระหนักรู้ในภาวะด้านอาชีพ มีการตระหนักรู้ในภาวะด้านอาชีพสูงขึ้น ภายหลังการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 จึงสามารถกล่าวได้ว่า การใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาการตระหนักรู้ในภาวะด้านอาชีพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ได้

2. ระยะติดตามผล นักเรียนกลุ่มทดลองมีการตระหนักรู้ในภาวะด้านอาชีพหลังการทดลองกับระยะติดตามผล ไม่แตกต่างกัน เป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 2

แสดงให้เห็นว่า การใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาการตระหนักรู้ในภาวะด้านอาชีพ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ก่อให้เกิดความคงทนของการตระหนักรู้ในภาวะด้านอาชีพ จากการที่ผู้วิจัยได้พัฒนาชุดกิจกรรม การตรวจสอบของผู้เชี่ยวชาญ รวมถึงอาจารย์ที่ปรึกษา ซึ่งล้วนมีประสบการณ์ทางด้านนี้ ทำให้ได้ชุดกิจกรรมที่มีคุณภาพ ทั้งจากกระบวนการในการจัดกิจกรรม สื่อและเทคนิควิธีการที่หลากหลายและมีประสิทธิภาพ เช่น เกม การอภิปราย การแสดงบทบาทสมมติ การใช้บัตรคำ การใช้กรณีศึกษา การใช้กิจกรรมกลุ่ม ใบบาง ใบความรู้ เป็นต้น และจำนวนชุดกิจกรรมที่มี 13 กิจกรรม ซึ่งถือเป็นจำนวนที่เหมาะสมและใช้ระยะเวลายาวนานเพียงพอให้นักเรียนมีประสบการณ์ และเป็นการเรียนรู้ที่เข้มข้นก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลง ทำให้เกิดความคงทนของการตระหนักรู้ในภาวะด้านอาชีพ แม้ผลการคำนวณจะลดลงบ้าง ซึ่งมีความสอดคล้องกับผลการศึกษาของ เป็นไท เทวรินทร์ (2556: ง) ที่ได้ทำการศึกษาเรื่อง ผลการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาทักษะการตัดสินใจเลือกแนวทางการศึกษาต่อของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนบ้านสันป่าสัก จังหวัดเชียงใหม่ และมีผลการวิจัยที่สำคัญ คือ ในระยะติดตามผล นักเรียนกลุ่มทดลองมีทักษะการตัดสินใจเลือกแนวทางการศึกษาไม่แตกต่างจากระยะหลังการทดลอง นอกจากนี้ยังมีงานวิจัยของ สุภาวดี ทศมี (2556: ง) ซึ่งได้ศึกษา เรื่อง ผลของการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวบูรณาการคุณธรรมในระดับชั้น 5 ที่มีต่อการพัฒนาความซื่อตรงของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนมุกดาหาร จังหวัดมุกดาหาร โดยมีผลการวิจัยที่สอดคล้องกัน คือ คะแนนความซื่อตรงหลังการทดลองโดยใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวบูรณาการคุณธรรมในระดับชั้น 5 ของนักเรียนกลุ่มทดลองกับคะแนนดังกล่าวในระยะติดตามผลไม่แตกต่างกัน

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะทั่วไป

1. ครู อาจารย์ หรือผู้สนใจสามารถนำชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาการตระหนักรู้ในภาวะด้านอาชีพ ไปใช้เป็นแนวทางในการจัดกิจกรรมแนะแนวอาชีพเพื่อพัฒนาการตระหนักรู้ในภาวะด้านอาชีพได้อย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะการจัดให้กับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 หรือมัธยมศึกษาตอนปลาย
2. ผู้ที่จะนำชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาการตระหนักรู้ในภาวะด้านอาชีพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ไปใช้ควรศึกษาคู่มือโดยละเอียดและอาจปรับปรุงให้เหมาะสมกับช่วงวัยและสภาพแวดล้อมของนักเรียนก่อนนำไปใช้

การประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ครั้งที่ 6

The 6th STOU National Research Conference

3. ผู้ที่นำชุดกิจกรรมแนะนำเพื่อพัฒนาการตระหนักรู้ในภาวะด้านอาชีพไปใช้สามารถปรับเปลี่ยนสื่ออุปกรณ์ หรือการกำหนดระยะเวลาของแต่ละกิจกรรมได้ตามความเหมาะสม

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการพัฒนาชุดกิจกรรมแนะนำเพื่อพัฒนาการตระหนักรู้ในภาวะด้านอาชีพในโรงเรียนในระดับชั้นอื่นๆ ทั้งในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นและระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายโดยการจัดกิจกรรมที่มีความหลากหลายมากขึ้น

2. ควรศึกษาตัวแปรที่มีผลต่อการพัฒนาชุดกิจกรรมโดยการแบ่งการตระหนักรู้ในภาวะด้านอาชีพในด้านต่างๆ ที่หลากหลายขึ้นนอกเหนือจากด้านบุคลิกภาพ ด้านความสนใจ ด้านค่านิยม และด้านทักษะ

3. ควรศึกษาเกี่ยวกับผลของการใช้ชุดกิจกรรมแนะนำอาชีพในรูปแบบอื่นๆ เพื่อนำมาพัฒนาชุดกิจกรรมแนะนำเพื่อพัฒนาการตระหนักรู้ในภาวะด้านอาชีพ

เอกสารอ้างอิง

กุลวดีโสธรจิตต์.(2555). “ผลของการใช้ชุดกิจกรรมแนะนำเพื่อส่งเสริมเจตคติที่ดีต่ออาชีพอิสระของวัยรุ่นสถานสงเคราะห์เด็กหญิง บ้านราชวิถี กรุงเทพมหานคร”.วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิตแขนงวิชาการแนะแนวและการปรึกษาเชิงจิตวิทยาสาขาศึกษาศาสตร์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.

ชัยญาบุญรักษ์.(2556). “ผลการใช้ชุดกิจกรรมแนะนำเพื่อเสริมสร้างจิตสำนึกและความรับผิดชอบต่อการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนพรตพิทยพยัต กรุงเทพมหานคร”.วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิตแขนงวิชาการแนะแนวและการปรึกษาเชิงจิตวิทยาสาขาศึกษาศาสตร์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.

เป็นไทเทวินทร์.(2556). “ผลการใช้ชุดกิจกรรมแนะนำเพื่อพัฒนาทักษะการตัดสินใจเลือกแนวทางการศึกษาต่อของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนบ้านสันป่าสัก จังหวัดเชียงใหม่”.วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิตแขนงวิชาการแนะแนวและการปรึกษาเชิงจิตวิทยาสาขาศึกษาศาสตร์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.

ยุพินพุ่มหิรัญ.(2550). “ผลการใช้ชุดกิจกรรมแนะนำต่อการควบคุมตนเอง ในพฤติกรรมติดเกมคอมพิวเตอร์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนรัตนโกสินทร์สมโภชบางขุนเทียน กรุงเทพมหานคร”.วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิตแขนงวิชาการแนะแนวสาขาศึกษาศาสตร์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.

วรรณิศาปลอดโปร่ง.(2555). “ผลการใช้ชุดกิจกรรมแนะนำเพื่อพัฒนาการตระหนักรู้ในการเลือกแผนการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ปทุมวัน”.วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิตแขนงวิชาการแนะแนวและการปรึกษาเชิงจิตวิทยาสาขาศึกษาศาสตร์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.

วิไลตังจิตสมคิด.(2554).*ความเป็นครู*. (พิมพ์ครั้งที่3)กรุงเทพโรงพิมพ์ โอ.เอส. พรินตติ้ง เฮ้าส์.

การประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ครั้งที่ 6

The 6th STOU National Research Conference

สมรทองดี และปราณีรามสูตร.(2555).แนวคิดในการพัฒนากิจกรรมแนะแนว ในประมวลสาระชุดวิชาการพัฒนา
เครื่องมือและกิจกรรมแนะแนวและการปรึกษาเชิงจิตวิทยา. หน่วยที่ 9ฉบับปรับปรุงครั้งที่ 1 นนทบุรี
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช บัณฑิตศึกษาศาสาวิชาศึกษาศาสตร์.

สุพัตราเขียวหวาน.(2556).“ผลของการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาทักษะการรู้สารสนเทศของนักเรียน
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนเขมาภิรตาราม จังหวัดนนทบุรี”.วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตร
มหาบัณฑิตแขนงวิชาการแนะแนวและการปรึกษาเชิงจิตวิทยาสาขาศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.

สุภาวดีทศมี.(2556).“ผลของการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวบูรณาการคุณธรรมในระดับชั้น 5ที่มีต่อการพัฒนาความ
ซื่อตรงของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4โรงเรียนมุกดาหาร จังหวัดมุกดาหาร”.วิทยานิพนธ์ปริญญา
ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิตแขนงวิชาการแนะแนวและการปรึกษาเชิงจิตวิทยาสาขาศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.

อุมาพรสงสุวรรณ.(2551).“ผลของชุดกิจกรรมแนะแนวที่มีต่อความมีวินัยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียน
จิตลดา”.วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิตแขนงวิชาการแนะแนวและการปรึกษาเชิง
จิตวิทยาสาขาศึกษาศาสตร์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.